

G A Z E T T A

de Transilvania.

ANUL (CU PREANALTA VOIE.) AL X-LEA.

N^{ro} 92. *Brashov, 17. Noembrie.* 1847.

Предъга Газетеї де Трансилванїа шї аз Фіеї пентрѣ минте, инїмъ шї літературѣ есте пе зп ап 8 фїор. (24 дѣзечерї), пе $\frac{1}{2}$ ап 4 фїор. арїнт. Презьмерадїа се фаче ла тѣте ч. реп. поще, кѣм шї ла кѣпоскѣдїї Днї колекторї шї азїме дн Бѣзрєдїї ла D. Іосїф Романов шї комп., їар дн Іашї ла DD. фрацї N. шї Хр. Георгїѣ дн пѣрта мїтрополїеї.

Артїкъл полїтїк деспре Елвєдїа.

Спре а прїчене деплїн тѣте прїчїнеле дїн каре Елвєдїа дн ачесте зїле стѣ гата а се сѣшїе дн сїнѣл сѣѣ, се чере а претрїмїте шї ачї кѣтеѣа датѣрї статїстїче шї їсторїче.

Елвєдїа, чеа маї мѣнтѣсѣ царѣ дїн тѣтѣ Езропа, стѣ кам сѣпт ачелеаш градѣрї де лѣдїтеа џеографїкѣ ка шї Трансилванїа шї о парте а Цѣреї ромѣне, адїкѣ $45^{\circ} 45'$ пѣл' ла $47^{\circ} 48'$; їар сѣпраѣаа дї есте пѣмаї де 718 мїлѣрї пѣтрате, кам ка а Молдавїеї. Лѣкѣторї аре песте 2,200,000 сѣфлете; дїн ачещїа маї мѣлї ка 1,510,000 сѣпт пемдї, мѣлїт осевїдї дн карактер де чеїлалдї коппацїоналї аї лор, 500,000 францѣзї, 150,000 їталїанї, 2000 еврей ш. а. Нѣмѣрошїї стрѣїнї пентрєкѣторї дн Елвєдїа пѣ се вѣмѣрѣ ачї. Елвєдїенїї дѣлѣ релєѣе $\frac{3}{5}$ пѣрѣдї сѣпт калвїно-реформацїї, їар $\frac{2}{5}$ сѣпт католичї, карїї аз песте 120 монастїрї кѣ врео 2850 кѣлѣгѣрї шї кѣлѣгѣрїѣе. Дн кантѣнеле Берн, Цїрїх, Наїенѣвѣрг, Басел, Шафхаусен, Гларѣс, Аппенѣдел прекѣмпѣнеспек реформацїї; дїн контѣрѣ католичїї предѣмпнеспек дн кантѣнеле Лѣдѣрн (125,000 католичї шї пѣмаї 60 реформацїї), Фрї, Швїд, Фїлтервалден, Цѣг, Солотѣрн, Тессїн, Валлїс, кѣм шї дн Фраїѣвѣрг шї Ст. Галлен, їар дн алтеле стаѣ, кам пе о кѣмпнѣлѣ. Дн кантѣнеле реформате џемнїї сѣпт шї маї лїбералї, дн чеїе католиче маї сѣрачї шї маї вїгодї; їар дн о трѣсѣрѣ де карактер се днѣлнеспек, дн вравѣрѣ остѣшаскѣ. Ачесте датѣрї конфесїонале сѣ пїле днѣсѣмѣлн преа вїне, ка знеле каре пе Елвєдїа о пѣсѣрѣ дн мїшкаре де атѣтеа орї, кѣнд дїн контѣрѣ нацїоналїтѣдїе маї пїчї џдатѣ пѣї фѣкѣ дѣрѣре де кан. —

Чеїе 22 кантѣне (дїнѣтѣрї) днтрєдї шї 6 семїкантѣне, адїкѣ 25 кѣ тотѣл, дн каре есте днпѣрѣдїтѣ Елвєдїа сѣпт днлѣвнѣтрѣл лор сѣверане, адїкѣ тѣте тревїле адмїнїстрацїеї пѣвлїче ле пѣртѣ жѣдєкѣторїї шї дерєгѣторїї дїнѣтѣлї, фѣрѣ а сѣферї врео апєладїе маї дн сѣс. Кантѣнеле днѣсѣ аз днтрє сїне легѣтѣнѣдѣ сѣѣ конфедерадїе репѣвлїканѣ. Чеа маї пѣѣ конфїтѣдїе а репѣвлї-

чеї Елвєдїене есте дела 7. Август а. 1815. Ачєаста дндатѣрѣ пе тѣте кантѣнеле маї вѣртѣс ла зрѣмѣтореле: Сѣ се апере днтрєдїтеа пѣмѣнтѣлї елвєдїан, конфїтѣдїа федератїѣвѣ шї конфїтѣдїїле фїе кѣрѣор кантѣне дїн тѣте пѣтерїле. Фїекарє кантон дндатѣ ла чеа дїн тѣї кїемаре сѣ алєрѣѣе челорлалте спре ажѣторїѣ. Чертеле кантѣнелор днтрє сїнєшї се днпнѣкѣ прїн арбїтрїї. Кантѣнелор ле есте опрїт а днкеїе алїанде сепарате сѣѣ днтрє сїне сѣѣ кѣ алте статѣрї стрѣїне, ле есте пѣмаї ертат кѣ прєдїѣреа дїетеї а днкеїе контрактѣрї економїче шї полїдїене, кѣм шї кѣпїтѣлалдїї остѣшєщїї. Чеа маї палѣ пѣртаре а тревїлор репѣвлїчеї есте датѣ Дїетеї, ла карєа фїекарє кантон трїмїте депѣтацїї кѣдї вреа; тотѣш ла пѣмѣрареа вѣтѣрїлор се сокѣте дела фїекарє кантон пѣмаї кѣте зп вѣт. Пѣмаї дїета аре дрєптѣл а порнї рѣсѣвоїѣ, а днкеїе паче шї трактате; еа депѣмѣѣе репресєнтанцїї (солї) шї копсѣлї дн цѣрї стрѣїне, кѣм шї џенєралї, дїне шї їнспекцїа асѣпра остѣшїмїї шї а вѣмїлор. Дїета се адѣлѣ пе рѣнд дн четѣдїле Цїрїх, Берн шї Лѣдѣрн, рѣмѣлѣнд дн фїекарє пе рєстїмн де кѣте дої ані. Дїета се десѣдїе маї кѣ самѣ пе кѣте 6—8 септѣмѣлїї дн Іѣлїе шї Август сѣпт прєшєдїнда респєкѣтїѣлї маїїстрат прїмарїѣ ал четѣдїї дн карєа се дїне. Дїета днбїзѣндѣсє аре датїнѣ а лѣса маїїстратѣлї лѣкал їнстрѣкцїї спєцїалє пентрѣ знеле ратѣрї адмїнїстратїѣѣ џенєрале, спре а ле пѣне дн лѣѣраре. — Дїн ачесте се вєдє че пѣдїне лѣѣрѣрї аре дїета Елвєдїеї сѣпт грїжа шї пѣтереа са сѣверанѣ. Ачєастѣ днпрєдїѣраре, кѣ адїкѣ сѣверанїтатеа пѣ се концентѣрѣ шї консолїдѣ маї таре дн корѣл лєдїїтїѣ, кѣшнѣлѣ мѣлте релє, карє се пот рїдїка пѣмаї прїн лїберє днвоїелї че фак депѣтацїї кантѣнелор кѣ прїлєжѣл адѣнѣрїї ла лѣкѣл дїетеї.

Конфїтѣдїїле спєцїалє а ле кантѣнелор сѣпт дїѣѣрїте знєорї шї кѣрїѣсе. Дн прївїнда ачєаста Елвєдїа сєамѣлѣлѣ мѣлїт кѣ Трансїлванїа, зндє комїтателе, дїстрїктеле, скапелє сѣѣѣїшїї шї скапелє сѣсєщїї се пот рєшпѣрѣдї мѣлїт пѣдїн дн арїстократїче шї демократїче. Аша дн Елвєдїа сѣпт: 1)

Кантоне крѣат демократиче. Дн аче-
стеа пѣтереа свѣрапъ есте дн тѣпа днпре-
цеи попоримѣ, кѣтъ стѣ дн патриодѣ патра-
лизаци; ачешаш се адѣпъ сѣпѣ черѣла лѣвер
маѣ вѣртос дн Априлие саѣ Маѣ, знде се
вотѣазъ леѣи маѣ импортанте, кѣм шѣ дере-
гѣторѣ днѣвтѣлѣ. Пропосидѣле есѣ дела де-
регѣторѣ саѣ маѣстратѣл есекѣтив ал канто-
пѣлѣ, каре е компѣс дн вѣрваѣи алешѣ дела
тѣте комѣнитѣдѣле орѣшене шѣ сѣтене шѣ
дн дерегѣторѣ локалѣ. Конѣтитѣдѣе демо-
кратичѣ аѣ кантѣпеле Шри, Швѣд, Штервал-
ден, Аппенцелл шѣ Гларѣс. Цѣг шѣ Граѣ-
вѣндѣтен дѣкѣ се апропѣе тѣлѣт де демокра-
тиѣ. 2) Кантѣпеле кѣ конѣтитѣдѣе репре-
сѣнтатѣвѣ. Дн ачестѣа патриодѣи активѣ а-
лег дн комѣнитѣдѣле лор депѣтаѣи саѣ ре-
прѣсѣнтандѣ, а кѣрор адѣнанѣдѣ се зѣче „кон-
сѣлта чеа тѣре.“ а кѣреѣ шѣдѣнде сѣпѣт пѣ-
влѣче, ѣар дренѣгѣрѣле еѣ сѣпѣт свѣрапѣе, кѣчѣ
аша воѣрѣ комѣнитѣдѣле алѣгѣторѣ. Кон-
сѣлта тѣре алѣде пе дерегѣторѣ, адѣкѣ пе
омѣнѣи гѣверпѣлѣлѣ есекѣтив дн кантон (кѣм
аѣ зѣче: сѣтѣшѣи алѣг пе сѣнаторѣ дн Бра-
шов, Сѣвѣтѣ; ѣар сѣтѣшѣи сѣ ѳѣе алешѣ де
тот шѣ дн тот попорѣл днѣвтѣлѣ). Конѣти-
тѣдѣе ка ачѣаста аѣ кантѣпеле Басѣл, Сѣнт-
Галлен, Тѣргаѣ, Ваѣт шѣ Тѣссѣо. 3) Кантѣпеле
кѣ конѣтитѣдѣи местекате, а кѣрор депѣ-
таѣи шѣ репрѣсѣнтандѣ пѣ се алѣг де пѣпор,
чѣ попорѣл алѣде пѣтѣмѣи пленѣпотѣнѣи аѣ сѣѣ,
кѣрор апоѣ ле дѣде пѣтере а се адѣна дн
тѣте комѣнитѣдѣле ла зѣ лок шѣ а алѣде дн
пѣтѣле лѣи пѣтѣрѣ ел, пе тоѣи депѣтаѣи шѣ
дерегѣторѣи; аша е дн Фраѣвѣрг, Берн, ва
шѣ дн Солотѣрн шѣ Шаѣхавсѣн. Ачѣст ѳѣ-
лѣз де алѣдѣре арѣ о лѣтѣре реа, кѣчѣ
попорѣл рѣштѣпѣнд акасѣ дн сѣтелѣ салѣ,
перѣе интересѣл тѣвѣлор кѣ атѣт маѣ вѣр-
тос, дакѣ кѣтѣва пленѣпотѣнѣи пѣ преа сѣпѣт
ѳѣенѣи де оменѣе. — Валлѣс арѣ конѣтитѣдѣе
преа антѣкѣ че сѣатѣлѣ кѣ а вѣскѣлор дн
Шѣрѣнѣи. 4) Neufchatel арѣ конѣтитѣдѣе монар-
хѣко-репрѣсѣнтатѣвѣ, дн кѣт адѣкѣ ачѣст кан-
тон атѣрпѣл шѣ дела реѣеле Прѣсѣиѣ, каре ла
адѣнанѣда лѣѣвѣитѣвѣ компѣсѣ дн 110 депѣтаѣи
депѣтѣеѣде пе аѣ сѣѣ 10; ѣар маѣстратѣл е
компѣс тот дн пѣтѣлѣтѣи, чѣ дн ѳрѣпѣтеа
са арѣ зѣ гѣверпѣнатор прѣсѣан.

Дренѣл де а ѳѣ дн Елѣвѣдѣи алѣгѣторѣв
саѣ алѣс пѣ е лѣгат де врео авѣдѣе тѣре ка
дн алѣе цѣрѣ; дѣврѣе (лѣѳѣ) дѣкѣ се даѣ
преа пѣчѣи саѣ маѣ пѣчѣи дѣкѣм депѣтаѣилор;
дн прѣчѣпѣл кѣ Елѣвѣдѣианѣи зѣк: Ноѣ воѣм сѣ
тѣарѣгѣ ла дѣете шѣ ла консѣлѣе пѣтѣмѣи ѳѣенѣи
карѣи аѣ а перѣе чеѣа, ѣар пѣ де ачѣѣа, карѣи
разѣтѣл пѣтѣмѣи дн дѣврѣе, дѣкѣт кѣ кѣт днѣе
адѣнанѣда маѣ днѣлѣвѣг, кѣ атѣт сѣ ле ѳѣе
маѣ вѣне, пѣчѣи де ачѣѣа карѣи де сѣрѣчѣе сѣ
каѣѣ дн ѣспѣтѣ де а ѳѣи корѣпѣдѣи прѣи метал.
Нѣтѣмѣи канѣи кантѣпѣелор ѣаѣ лѣѳѣи маѣ вѣне,
ка зѣпѣи карѣи тот тѣпѣлѣ дн днпреѣвѣе дн
ѳѣолосѣл пѣвлѣк. Ачѣѣи канѣи дн осѣвѣте кан-
тѣпеле пѣртѣ осѣвѣте пѣтѣмѣи, Burgermeister,
Schultheiss, Landammann, Landshauptmann,
Syndicus (консѣл, кѣрѣмѣиторѣв, кѣпѣтан, сѣн-
дѣк). Дела 1798 дѣкѣче дн Елѣвѣдѣи оз маѣе
пѣчѣи зѣ прѣвѣлѣѣе, пѣчѣи ѳ кѣсѣтѣ де ариѣстократѣи,

чѣ тоѣи патриодѣи, чѣтѣдѣенѣи аѣ зѣнѣи патриѣи;
повѣлѣи пѣтѣрѣкѣторѣи аколѣ сѣпѣт стрѣпѣи. Кѣ
атѣт ѳак елѣвѣдѣианѣи осѣвѣре маѣ аѣерѣ дн-
тре пѣтѣлѣтѣнѣи шѣ днпре стрѣпѣи.

Administractiona ѳинанѣиалѣ дн Елѣвѣдѣи ѣа-
рѣшѣи е преа кѣрѣѣосѣт. Шѣеле кантѣпеле пѣѣ
даторѣи, шѣ аѣ вѣнѣтѣрѣи тѣрѣи; алѣтеле пѣѣ вѣ-
нѣтѣрѣи, ѣет шѣ де даторѣи. Рѣпѣвѣлика дѣсѣ
пѣлѣтѣмѣи е сѣкѣтѣтѣ де даторѣи, чѣ дѣкѣ арѣ
шѣ о кѣсѣтѣ де рѣзѣрѣвѣ кѣ маѣ тѣлѣте тѣ-
лѣоарѣ.

Рѣгѣламентѣл осѣтѣшѣск ал Елѣвѣдѣиѣ пѣѣе
пе тоѣи вѣрѣваѣи дела 20 пѣѣо ла 45 апѣ
сѣпѣт арѣте. Дѣпѣ ачѣст компѣт арѣтата Ел-
вѣдѣиѣи сѣѣе ла 210 тѣи осѣтѣшѣи. Попорѣл дн-
трег пѣтѣрѣче дн пѣкѣрѣтѣе депрѣндѣрѣи осѣтѣ-
шѣшѣи, арѣта е десѣѣтѣрѣе елѣвѣдѣианѣлѣи; чѣ
дн сѣрѣвѣиѣи активѣ ла тѣпѣтѣрѣи де пѣче се а-
ѳѣлѣ ѳѣртѣ пѣвѣиѣи.

(Ва арѣта дн ѣсторѣа Елѣвѣдѣиѣи).

ВЕНГРИЯ.

Дѣла дѣѣтѣ. Прѣсѣнтѣрѣе. Ноѣ дн де-
кѣрѣл дѣѣтѣи пе вѣм ѳолосѣи де тѣте гѣзе-
теле тѣгѣѣре шѣ пѣтѣдѣшѣи дн Пожѣн шѣ
Пѣща; вѣм скѣтѣ дѣсѣ амѣѣсѣрат ѳѣгѣвѣдѣи-
тѣи лѣкѣлѣи, пѣте шѣ интересѣлѣи чѣтѣторѣи-
лор поѣпѣрѣи, пѣтѣмѣи есенѣиѣа десѣвѣтерѣилор шѣ
а дѣкрѣтѣрѣилор. Ачѣлѣаш се вѣор пѣвлѣка
дн тоѣи ѳѣртѣ лѣберал, пѣтѣрѣ кѣ дѣпѣ сѣ-
тѣеле че се арѣтѣ, чѣнсѣра саѣ пѣ ѣа прѣ-
вѣгѣи пѣчѣи дѣкѣм асѣвѣра лор, саѣ преа пѣвѣиѣи.
Асѣѣдѣатѣ се пѣвлѣкѣ шѣ пѣтѣеле ѳѣекѣрѣѣи о-
ратѣор, прѣкѣт дн дѣѣтеле тр. пѣ се ѳѣчѣеа.

— Дн 13. Ноѣмѣвр. ѳѣнд прѣсѣнтѣрѣеа
депѣтаѣилор ла Маѣѣсѣтѣдѣи, шѣдѣнде пѣ се
днѣлѣ, Сѣара Маѣѣсѣт. СС. днпѣрѣтѣл шѣ дн-
пѣрѣтѣеа днпреѣвѣл кѣ тоѣи архѣдѣвѣиѣи вѣне-
воѣрѣ а тѣрѣе ла тѣатѣрѣл пѣтѣдѣск, знде се
дѣде опера „Stradella.“ Вѣватѣрѣи дѣтѣвѣтѣорѣе
днпѣлѣрѣл сала кѣнд се арѣтарѣ Маѣ. СС.,
апоѣ се кѣпѣтѣи имѣл „Dóme káztъ kѣ пѣѣ-
рѣре.“ дн каре тѣпѣ монарѣхѣл дншѣ днѣеа
соѣиѣа са пе тѣпа сѣпѣлѣгѣ; маѣ аурѣпѣе ста-
палатѣнѣл Стеѳан, днѣрѣрѣпт чѣѣлѣлѣдѣи архѣ-
дѣвѣи. Дѣпѣ актѣл 1 Маѣ. СС. лѣарѣ вѣстѣрѣи
рѣкѣорѣтѣорѣе; ѣар дѣпѣ актѣл 2 ешѣрѣ пѣтѣрѣ-
кѣдѣи тот де вѣватѣрѣи днсѣнѣте. — Дн 14.
Маѣ. Са дѣде дн салѣле рѣѣтѣлѣи о тѣсѣлѣ
ла онѣт сѣтѣ вѣрѣваѣи кѣ о поѣпѣлѣ кѣм пѣте,
ѳѣи чеа днпѣрѣтѣеасѣкѣ. Ачѣлѣаш се; днѣелѣлѣ
ла 2 чѣасѣтѣрѣи, дн канѣл ѣѣи жѣдѣле дѣрѣѣи. Пе
ла 3 чѣасѣтѣрѣи ѣотѣрѣарѣ Маѣ. СС. кѣ архѣдѣвѣиѣи,
оѣкѣпѣрѣл зѣ лок маѣ пѣлѣдѣт. Атѣнѣчѣи жѣдѣле
дѣрѣѣи дн пѣтѣеле дѣѣтѣи рѣдѣкѣлѣ тоасѣт ѣлѣтѣи
пѣтѣрѣл монарѣхѣл, апоѣ пѣтѣрѣл соѣиѣа лѣи. Кан-
чѣларѣлѣл дѣрѣѣи дн пѣтѣеле монарѣхѣлѣи рѣ-
сѣпѣосѣе кѣ зѣ тоасѣт салѣтѣлѣнд пе сѣвѣтѣрѣиѣе
дѣрѣѣи. Шрѣтарѣл алѣе тоасѣтѣрѣи пѣтѣрѣл пала-
тин шѣ архѣдѣвѣиѣи. Дѣпѣ ачѣстѣа Маѣѣсѣт. СС.
кѣ стрѣлѣвѣчѣиѣа сѣвѣтѣ де кѣртѣнѣи, де гѣрдѣлѣ ма-
гѣѣарѣ, де dame се депѣртѣарѣ, дѣпѣ че маѣ
ѣотѣѣи се прѣѣмѣларѣл дѣалѣѣѣлѣл тѣсѣелор, дн
карѣ тѣпѣ тоѣи осѣпѣдѣиѣи ста дн пѣчѣорѣе. Маѣ
сѣкѣ шѣ вѣватѣрѣи карѣ сѣлѣ дѣдѣлѣѣѣеа кѣ рѣ-
сѣлѣ дн Карѣвѣдѣи пѣлѣл ла тѣрѣеа адѣриѣтѣкѣлѣ
пѣтѣрѣкѣрѣл дн пѣѣ пе Домпѣиторѣл. — Дн

15. Маїест. Са дупъратъ дасодит де палатин ші архидъчи, петрект де къдѣва magna visitъ твелъ чед таре ал дрѣтлѣ де фер, іотрѣнд пѣвъ дн ѡвѣдл мѣ, де ші апа пікѣра дупрѣна дн змеземле свѣтеранѣ; дупрѣвѣ ші черчетъ де амървотъ пентрѣ старѣа дрѣтлѣ чентрал, дшѣ арѣтѣ палта дудѣствларе къ тот че се фѣкъ пѣвъ ачѣ. — Тот дн ачеа зѣ се днѣ атрѣѣа шедінгъ діеталъ местекатъ, адѣкъ каса magna дор зпѣтъ къ а депѣтацілор свѣт прешедінга повлѣ палатин, каре о дескѣсе къ зп ѡрѣмос къвѣнт магѣар. Тот акѣм се інсталъ палатинѣа дѣпъ datina стрѣвекѣ, рідѣкъдѣа къ сказѣа де треѣ орѣ ші де треѣ орѣ лѣсъдѣа. — Дн

16. кънд пе ла ла 9 чеасѣрѣ ѡз порѣрѣа Маїестѣцілор, днѣврѣ пѣмаї депѣтаціи шедінгъ чѣркѣларѣ, дн карѣа консѣлтарѣ къ тѣлтъ матѣрѣтатѣ асѣпра лѣвертѣціи де тѣнарѣ ші асѣпра ченсѣрѣѣ, къчѣ адѣкъ е ворѣа ка пе лѣнгъ газетеле къте вѣазѣ, съ се дуптемеѣзе зѣа а діетеї, скѣпатъ де орѣ че ченсѣрѣ, неавѣнд ченсѣра дн леѣїле патрѣїеї пічѣ о зрѣтѣ, пічѣ зѣ разѣм.

Дн 17. Ноѣмѣрѣе тот шедінгъ чѣркѣларѣ. Се лѣѣ каса четѣділор ла консѣлтаре прегѣтѣторѣ. —

КРОАЦІА ШІ СЛАВОНІА.

Дн діета ачестор цѣрѣ, деспре каре ворѣсерѣм ші дн алт Nr., депѣтацілор карѣї де аїчѣ мерѣ ла діета Ѣогарѣїеї се дѣде ка тот деазѣна інсѣрѣкціѣ, а кърѣї пѣнтѣрѣї сѣнт де таре інтѣрес, іар анѣме ал Ѣлеа релѣціос, кърѣїнде о претенсіѣе веке, карѣа дѣпъ атѣтеа дісѣпте дѣкъ тот пѣ е лѣмпезѣтѣ. Ачел пѣнт діне: Депѣтаціи сѣ мѣжлѣчѣаскъ, ка тре-череа легалъ ла релѣѣеа гр. пѣзнѣтѣ дн ачесте регатѣрѣї сѣ се дупрѣдѣкъ аша, прѣкѣм о прѣмі ші прѣвалѣтѣа лѣк, трекъндѣсе ші дн кондіка леѣїлор.

Дѣпъ ачѣаста се рідѣкъ депѣтатѣа І. Ф.; се пѣмпсе къ іѣдеалъ къчѣ пѣ се маї дескѣде сінодѣа гр. п. зпѣт; аѡлъ вѣна дупѣрѣзіерѣї ла дікастерѣї, къчѣ Маїест. Са дѣпаїнте де дѣкѣїереа діетеї зѣгарѣе дела 1844 вѣневоїсе ал прѣміте. Ачелаш депѣтат прѣтѣпсе тотодатѣ, ка сінодѣа сѣ се діѣе регѣлат ла ані дѣтермінадѣ, фѣрѣ а се чере тотдеазѣна прѣвалѣта воїе пентрѣ а лѣї дескѣдѣре ші фѣрѣ а се сѣѣерѣї комѣсарѣїс рѣѣескъ; іар лѣкѣа дінерѣї лѣї сѣ пѣ фѣе дн гранѣца мѣлѣтарѣ, чѣ аїреа зѣдеѣа дн Ѣогарѣа. — Депѣтаціи сѣ скѣтѣ ла кале, ка пе вѣїторѣї сѣ ші алеагъ дѣсаш паціа пе епѣскопѣї ші парѣхѣїї сѣї, прѣкѣм дшѣї алеѣе пе мѣтropolїт (іар пѣ сѣ кандѣдезе мѣтropolїтѣа пе епѣскопѣї). Дн зрѣтѣ дн І. Ф. се сілѣ а да де мѣнѣвѣп пе тоці ачѣїа карѣї а-ѣрѣ, къ греко-рѣсѣрѣїенѣї пѣзнѣці ар креде. пе дарѣа Рѣсіѣї де кап ал вѣсерѣїчѣї лор; пе зпѣї ка ачѣїа дѣ декларѣ де ѡменѣї прѣнці карѣї пѣ шѣї че ворѣескъ. (Кап ал вѣсерѣїчѣї естѣ Хрѣстѣос, каре зѣсѣсе: аскѣнде савѣеа та дн теака та . . .). Се маї ворѣї ші дѣспре релѣѣеа рѣсѣрѣїеалъ ка націѣналъ а

маї тѣлтор попорѣ, славі, ромѣїї, грѣчѣ. къчѣ сѣѣере ші фаче серѣвідѣл вѣсерѣїчѣск дн лѣтѣа націѣналъ, іар пѣ дн лѣтѣвъ стрѣїпѣ. Де ачѣ ар зрѣта, къ гр. п. з. пѣ сѣ ар деспаціѣналѣза аша кърѣнд ка алѣї *).

МОЛДАВІА.

Іашѣ. Дн прѣївѣнда стѣпенділор че сѣнт а ѡе да шѣоларѣлор дн зрѣтареа реформѣї шѣоластѣче дупрѣдѣсе дн, прѣнѣїнат, епѣтронѣа пѣвлѣкъ прѣїе Бѣлетѣн зѣеле ка ачестѣа:

Сѣопѣа ачестѣї дісѣпозїціи фѣїнд а фаворѣїза талентѣа ачелор шѣоларѣї тѣнерѣї карѣї дн лѣпса мѣжлѣчѣелор траїѣлѣї ар фѣї дѣмпѣдѣкаді а зрѣта ші а дѣкѣїе кърѣсѣа дѣвѣдѣѣтѣрѣлор, апої сѣѣ леѣїѣїт къ пѣмаї ачѣла ва аѣе дрепт а къпѣта стѣпендіѣ, карѣле ар фѣї дат доѣадѣ де талент дѣсѣмпнат чѣл пѣдіѣ дн зрѣтареа класѣлѣї І. нѣрмал, ші л а дѣкѣїереа апѣлѣї ла ексамѣнѣа пѣвлѣкъ ва фѣї къпѣтат епѣнѣнціѣ ші поте де вѣна пѣртаре.

Прѣ лѣнгъ ачестѣе кандідатѣа естѣ датѣрѣї а дѣѡѣдоша о тѣртѣрѣї дѣскрѣїе дн парѣтеа комѣтетѣлѣї де інсѣкѣїѣ дн зпѣре къ Еѣорѣа орѣшѣѣѣаскъ а полѣїѣїеї зѣнде трѣѣще, доѣѣїтоаре де лѣпса мѣжлѣчѣелор де вѣдѣїре.

Стѣпендіїле че сѣнт менѣте пѣмаї пентрѣ шѣоларѣїї ачелор доѣв дѣтѣї grade де дѣвѣдѣѣтѣрѣ сѣнт де доѣв фѣлѣїрѣї, ачѣї че ар фѣї петрѣкѣт пѣмаї класѣа І нѣрмал пѣпъ вор дѣкѣїе класѣа ал ІІ, вор къпѣта дн каса шѣолаелор къте 300 лѣї пе ап, еар ачѣї дн класѣеле градѣлѣї ал ІІ, вор аѣе къте 500 лѣї пе ап ажѣтор спре а пѣте комплекта кърѣсѣа дѣвѣдѣѣтѣрѣлор.

Апої фѣїнд къ ексамѣнѣа пѣвлѣкъ естѣ зѣ термін дн каре сѣ вѣдѣреазѣ талентѣа ші сіргѣїѣнда шѣоларѣїлѣї, сѣ фаче къпѣскѣт, къ аплѣкаціа ачестѣї тѣсѣрѣї пентрѣ градѣа І, ва дѣчѣе дѣдатѣ дѣпъ ексамѣнѣа семѣстрѣлѣї І, адекъ ла Фѣѣрѣѣарѣїе 1848, еар пентрѣ градѣа ал ІІ ла дѣчѣѣтѣл апѣлѣї шѣоластѣїк адекъ ла 1. Сѣптеѣарѣїе 1848.

Ла термінѣеле прѣскрѣїсе дѣпъ аѣѣѣрѣїреа дѣѣѣшѣїрѣлор черѣте сѣ ва фаче лѣста кандідацілор, карѣї де вор треѣе пѣсте пѣмѣрѣл рѣндѣїт сѣ вор траѣе ла сорѣїї, прѣміїндѣсе де стѣпендістѣї пе ачѣї фаворѣїзаді де рѣндѣл пѣтерѣлор, дѣчѣѣнд де ла 1 ші маї пѣїнте пѣпъ ла дѣдѣпѣїїреа тоталѣлѣї, еар кандідаціи рѣташѣї се вор дѣскрѣїе дн деѣсѣїт каталог спре а фѣї прѣѣѣраді ла дѣтѣмпларѣ де ѣакапѣїе. (Бѣлет.)

*) Конѣлѣсіа дн зрѣтѣ шѣїѣпъ ѡбрѣе. Лѣтѣа вѣзѣї гр. рѣсѣрѣїенѣї тѣрѣїї, пѣлѣцаді ла ранѣзрѣї де ѣѣзѣрѣї ші нашѣ; агѣїї сѣрѣї магѣарѣїзаді, атѣїї грѣчѣї італѣїенѣїї дн Ѣенѣїа ші Неанол, агѣїї ромѣїї прѣѣѣкѣїї. Аѣѣѣрѣл естѣ: Релѣѣеа апѣрѣ пе націѣналѣтатѣе дѣтѣре глѣте жѣс дн попорѣ ші — дн ѡменѣї къ каракѣтер таре, карѣї сѣнт маї прѣсѣсе де орѣ че вѣїотерѣїе, еї дѣсѣї пѣ преа къпѣск вѣре дѣѣѣрѣїтатѣе таре дѣтѣре конѣѣсіїле посѣїтѣѣе; іар егѣїїї, індіѣѣрѣнѣїї, вѣїѣїїї, фѣїе де орѣ че конѣѣсіѣ ші падіѣ, пѣ сѣнт апѣтѣраді. Ped.

Chronică străină.

Елвѣція. Върсарѣа де сънце пълъ дн 12. Ноемвр. се диче пълъ ла маї тълте пвотърї. Остѣшїмеа конфедераціеї сепарате а челор 7 кантоне сѣпт команда ценералїсїтѣлї съѣ Salis Soglio пѣ агентѣ атакѣл арматеї челор 12. Дн кантонѣл Аргаѣ ла вн под сѣърмат кѣ тотѣла се вѣтърѣ кѣтѣва чеасарї маї вѣртос кѣ ажѣторїѣл тѣвѣрїлор, дн сѣ ѳърѣ нїчї вн ресѣлат. Тот дн ачеа зї трѣпеле челор 7 кантоне дѣкѣрсѣрѣ не дѣѣ пѣрѣдї спре Мѣрї шї Капел, спре а револта пе локѣиторїї католїчї дн вн днѣт не сѣпѣс лор. Днтрѣачеа о парте дн арматеа челор 12¹/₂ кѣ 64 тѣвѣрї порнїсе дн 13. Ноемвр. асѣпра четѣдїї Фраївѣрг, пѣнѣмаї лѣкѣїгѣ де іесѣвїдї, чї шї апѣратѣ де ачеа шї кѣ армеле дн тѣлѣ, авѣнд сѣпт грїжа шї команда лор песте 10 мїї арматї. Ла Фраївѣрг шї маї вѣртос ла Лѣдѣрн се ва аеле сѣртеа ачестѣї кѣмплїт рѣсѣоїѣ де фрадї. Ачестѣ четатѣ дн вртѣ, Лѣдѣрн, аре пѣмаї нѣѣ шїї лѣкѣиторї, заче дн сѣ ла вн лок фѣрте таре, апѣрат де о парте кѣ вн лак таре, де алта кѣ вн рѣѣ ренѣде шї аѣвнд, апої кѣ тѣвѣдї че фак пѣмаї вѣї ѣнѣсте, іар де о латѣре внде сѣ локѣл дескїс, е днпѣнат кѣ фортѣреде, кѣ касе марї шї кѣ батерїї. Тотѣш дн апропїере дн пѣде деалѣрї се пѣте вомбарда фѣрте вїне; дн сѣ есте грѣѣ пѣлѣ сѣ апѣче арматеа дѣштѣпѣт ачеле деалѣрї перїкѣлѣсе. — Тот дн 12. Ноемвр. пѣт ла вн чеас се вѣтѣ шї дн четатѣ Цїрїх ценералтарш; тѣте баталїонеле ашезате дн ачел днѣт, кѣт шї дн Ст. Галлен, Тѣргаѣ, Гларѣс алергарѣ ла арте, шї дн тарш дѣплѣ днсѣдїдї де о батерїе порнїрѣ кѣтрѣ днѣвѣл Кнопаѣ, внде трѣпеле челор 7 кантоне ера сѣ днѣвѣргѣ. Дн кѣ о пощѣ, шї Европа ва аѣла де о ловїре ценералѣ, пе тѣтѣ днѣтшларѣа традїѣл, пѣнѣтрѣкѣ кѣрѣде сѣпѣе фрѣдѣск.

Сѣ пре'псѣтпѣт, кѣ асѣзї дн Елвѣція ла пѣрѣре се вате католїчїсѣл кѣ протѣстантїсѣл шї кѣ радївалїсѣл; дн сѣ пѣмаї ла пѣрѣре; іар дн адевѣр се вате консерватїсѣл кѣ поїтѣреле фѣрѣ стрѣпѣс прївїндѣ ла конфесїа релѣціѣсѣ. Ценералїсїтѣл Salis Soglio ал кантонелор католїче есте протѣстант, іар фратѣсѣѣ, тот протѣстант, се вате дн арматеа челор 12¹/₂. Асѣменеа есѣтпѣле сѣпт маї тѣлте. —

Италїа. Фївїданѣ. Дн ачестѣ четатѣ кѣрсе сѣпѣе. Історїа есте аша: Дѣпѣ че маї дѣвѣнѣзї дѣчеле де Лѣкѣа се рѣтрѣсе дн тропѣл сѣѣ, іар дѣкатѣл трѣѣ ла Тоскана, тареле дѣче ал Тосканѣї Леополд трѣвѣеа сѣ деа дѣчелѣї де Modena орашѣл Фївїданѣ кѣ днѣтѣл лѣї шї дн кѣ алте вѣкѣдѣле мїчї дн Лѣвїдїана. Тѣте ачестѣа дн пѣтереа трактѣтѣлї дела Вїена дн а. 1815. Дн сѣ лѣкѣиторїї карїї ера сѣ се таїе де кѣтрѣ Тос-

кана, авїа авѣрїѣ де ачестѣ днвоїалѣ, дндатѣ алергарѣ кѣ рѣгѣмїндї шї кѣ лѣкрѣтї ка сѣ пѣї таїе де кѣтрѣ Тоскана, сѣпт а кѣрѣї гѣвѣрнїѣ ле мерсе аша вїне, шї декларѣрѣ де а дрѣнтѣл, кѣ де кѣт сѣ треакѣ ла Modena внде пѣ ле плаче, еї маї вїне се вор апѣра кѣ армеле а тѣлѣ. Сѣте де рѣгѣмїндї скрїсе венїрѣ ла дѣчеле дн алте четѣдїї дн фавѣреа фївїданїлор. Че сѣ факѣ дѣчеле де Тоскана, — рѣгѣ пе ал Моденїї, сѣ вїневоїаскѣ а агентѣа чеааш, пѣлѣ сѣр компѣне патїмеле; днтрѣачеа се фак прѣгѣтїрї, се денѣтеск комїсарї ш. а. Днтрѣачеа фївїданїї пе ла 25. Октомвріе пѣмаї ла о фашѣ ѳрѣѣ деспре венїреа остѣшїмїї modenepze, апѣкарѣ тодї армеле, скодѣад тѣте пѣщеле дн арматѣнтаре, сѣндїгата а вате шї клопотеле дн дѣвѣдї, а се апѣра кѣ вїада. Маї трѣче пѣлѣ ла 4. Ноемвріе; атѣнчї дѣчеле Моденѣї аратѣ кѣ ел ва демѣнда окѣпѣреа пѣмїтѣлїї днѣт. Дн 5 шї сосеск трѣпеле modenepze шї кѣ дншѣлѣчѣне окѣпѣ четатѣеа, алѣнѣ пе оставїї тосканї, депѣн пе тарїстрат. Дн 7. Ноемвріе комїтеле Гѣера, кѣпїтанѣл командант ал остѣшїмїї modenepze, пѣсе ла прїнсѣре пе вн серѣеант тоскан, пѣмаї пѣнѣтрѣкѣ ка остав пѣ се депѣртѣ дндатѣ дѣпѣ ordїn. Атѣнчї попорѣл се адѣнѣ днвершѣнат шї стрїгѣ: „Dacїне аѣарѣ серѣеантѣл!“ Дн ачеле мїнѣте остѣшїмеа modenepze окѣпѣ пїада чеа тарѣ; кѣпїтанѣл демѣндѣ попорѣлїї рѣтраѣдѣре, апої комѣндѣ: „фок!“ Дн 20 фокѣрї нѣмерїрѣ чїнчї; дої жѣнї четѣдѣнї рѣмасѣрѣ торѣдї, трѣї рѣпїдї грѣѣ. Нѣ се пѣте крѣде кѣтѣ днвершѣнѣре кѣшѣпѣ ачѣа дн сїне пѣ вѣлѣтѣ вѣрсарѣ де сѣпѣе. Маї тѣлдї четѣдѣнї фївїданїї фѣрїрѣ дн статѣрїле вѣчїне; тотодатѣ дн Понѣрѣмола шї пе ла сате дншїї преодїї армѣалѣ пе попор шї се пѣн дн фрѣлѣтеа лор; іар дн Флорѣндїа се дншїїерѣ о мїїе кавалерї жѣнї спре а тарѣе ла Фївїданѣ шї а вате аѣарѣ пе оставїї Моденѣї. Мареле дѣче ал Тосканѣї дѣде о проклѣматїе лївїдїѣре, дн карѣа дн сѣ рекѣвѣїше пѣлѣцїѣта фапѣтѣ а modenepze. (M. m. gaz.)

Брашов, 27. Ноемвріе. Че пѣ фаче вїада дѣштѣпѣоасѣ днтрѣ кѣсѣторїдї. Дн чїсмарїї тїнѣр де пѣгїе зогѣр, дѣпѣ о чѣартѣ врѣтѣ дн карѣа сокрїї шї пѣваста дн вѣтѣрѣ, десперат мерсе сѣпт Тѣтпа шї се сѣпѣнѣрѣ. Маї тѣрѣзїѣ чїнева аѣлѣ гѣст аї тѣїа стрѣанѣл. Асѣзї дѣпѣ амїазї дн маї таїе шї хїрѣрїдї. —

ДЕЩІЪТ.

Ла Дн. Іоан Навреа дн Брашов се маї пѣте прїмї авѣнаціе пѣнѣтрѣ лесїонѣл вѣсѣрїчѣск ал Длѣї профѣсор Алѣсандрѣ Гавра дн Арад. Тот ачї се аѣлѣ шї алте маї тѣлте кѣрѣдї де вѣнѣзаре.